

Икки хутбани қисқа қилиш | Фиқҳ дарси (256-дарс)

19:00 / 17.11.2023 882

لَّا إِلَهَ إِلَّا يُصَرِّخُ لَنَعْ
لَّا إِلَهَ إِلَّا سَرَنَاكُ
تَرْمِحُ الْأَبَطَحَ أَذِإِمْلَسَوْهُ
دَتْشَأَوْ هُتْوَصَالْعَوْهَانِيَعَ
رِدْنُمْهَنَاكُ تَحْبُضَغَ
مُكَحَّبَصَ لُوقَيِشْيَجَ
مُكَاسَمَ وَهَارَ مُسْمَهَ

۹. سّنلاؤ یئاسن

Жобир розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам қачон хутба қилсалар, икки кўзлари қизариб, овозлари олий ва ғазаблари шиддатли бўлиб, худди «Душман сизга эрталаб ёки кечқурун келиб қолади», дея лашкарни огоҳлантирувчи кишига ўхшаб қолар эдилар».

Муслим ва Насойи ривоят қилишган.

Хатибнинг хутба давомида чап қўлидаги асо, камон ёки қиличга суюниб туриши.

يَفْلُكْلِإِنْجَنْبَمْكَحْلَانَعْ
هَلْلَالُسَرَىلِإِتْدَفَوَهَلَاقَ
مَلَسَوْهَيَلَعْهَلَالِيَلَصَ
يَفْأَنْدَهَشْمَمْيَأْنْمَقَأَفَ
يَلَصَهَلْلَالُسَرَعَمَعْمُخَلَّا
مَأَقَفَهَمَلَسَوْهَيَلَعْهَلَالِ
سْوَقْوَأْمَصَعَيَلَعْمَيْكَوَتُمَ
يَلَعْيَنْثَأَوَهَلَلَادَمَحَفَ

تَأْفِي فَخِتَابِي طِسْتَامِلَك
دُوادْ وُبَاؤْهَورِتَالْرَّابُم

Ҳакам ибн Ҳазн Қулафийдан ривоят қилинади:

«Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламнинг ҳузурларига ҳайъат билан бордим. Бир неча кун турдик. Ўша кунларда Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам билан жумада ҳозир бўлдик. Ул зот камон ёки асога суюниб, Аллоҳга ҳамду сано айтдилар, ёқимли, енгил, муборак сўзлар ила хутба қилдилар».

Абу Довуд ривоят қилган.

Мазкур нарсаларга суюниш хатибга яхши имкон яратади. У ўнг қўлини минбарга суюб туради.

Икки хутбани қисқа қилиш.

لَاقْهُنْعُلَلِي ضَرَرْمَعْنَعْ
لَلِلَلْوُسَرْتْعَمَسِيْنِإِ
مَلَسَوْهَيَلْعُلَلِي صَلَصَ
لُجَرَلِإِلَلَصَلُطَنِإِ» : لُوقَي
نَم ٰنِيَمِهَتَبْطُخَرَصَقَوْ
ٰلَلَصَلِا اُلِي طَأْفِهَقَفَ

نِمْ نَأْوَهَ بْطُحْلَا اُرْصْقَأْ وْ نِمْ نَأْيَبْلَا حَرْسَنَأْ يَوْرَ . مُسْلِمْ .

Аммор розияллоху анҳу айтади:

«Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламнинг «Албатта, кишининг намози узун ва хутбаси қисқа бўлиши фақиҳлигининг аломатидир. Бас, намозни узун, хутбани қисқа қилинглар. Албатта, баёнда сеҳр бордир», деганларини эшитдим».

И мом Муслим ривоят қилган.

Хутба балоғатли сўзлардан тузилган бўлиб, хатиб ўзи амал қилган нарсасини гапириши керак. Шунда одамларга унинг гапи таъсир қиласи.

И момнинг минбардан тушиши.

И мом минбардан тушиб, муаззин иқомани тугатиши билан намозга такбир айтишни йўлга қўяди.

Хутбанинг макруҳлари:

1. Мазкур суннатлардан бирортасини тарк қилиш.
2. Хутбани узун қилиб юбориш.
3. Хутба чоғида одамларни оралаб ўтиш.
4. И мом хутбани бошламасидан олдин бировга тегмасдан, кийимини босмасдан, оралаб ўтса бўлади.
5. Хутба давомида тиланчилик қилиш ёки унга садақа бериш ҳам макруҳdir.

«Кифоя» китобининг биринчи жузи асосида тайёрланди

Ушбу китоб Ўзбекистон Республикаси Дин ишлари бўйича қўмитанинг 2022 йил 5 октябрдаги 03-07/7013-рақамли хulosаси асосида чоп этилган.